

การพัฒนาหนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 1

Development of the textbook Entitled "Sag Ten Sak"
for Prathom Suksa 4 of Chumchon Ardsamad School
Under the office of Nakhon Phanom Primary

Educational Service Area 1

ผู้วิจัย นางอารีรัช ฆิวดี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

Researcher : Mrs. Areerat Pivdee; Thesis Advisor : (1) Asst. Prof. Dr. Sumran Gudjudpai

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 2) ตรวจสอบประสิทธิภาพของหนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 3) ตรวจสอบประสิทธิผลของหนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) หนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก 3) แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 15 คน ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (Dependent Samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. หนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.76/83.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80
2. นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้หนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ประสิทธิผลของหนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เท่ากับ ร้อยละ 68.37 ผ่านเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50
4. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือเรียน เรื่อง แสกเต็นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The purposes of this study were : 1) to develop the textbook entitled “Sag Ten Sak” for Prathom Suksa 4 2) to investigate the implication of the textbook entitled “Sag Ten Sak” on the basis of the criterion of 80/80, 3) to compare students’ learning achievement between pre-learning and post-learning using textbook entitled “Sag Ten Sak” and 3) to investigate students attitudes toward learning through the textbook entitled “Sag Ten Sak”.

The instruments used were: 1) Textbook entitled “Sag Ten Sak” for Prathom Suksa 4 2) a learning plan; and 3) an achievement test. The samples consisted of 15 Prathom Suksa 4 students in the second semester of academic year 2009 at Chumchon Ardsamad School under the office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 1. The sampling group was selected by purposive sampositive sampling technique.

The results of this research revealed that :

1. The efficiency of the textbook entitled “Sag Ten Sak” was 84.76/83.33 which was higher than the standard criteria of 80/80.
2. The posttest average score of the students learning through textbook entitled “Sag Ten Sak” was higher than the pretest average score at the .05 level of significance.
3. The effectiveness of the textbook entitled “Sag Ten Sak” was at showed that the students’ knowledge’s were on the increase of 68.37 percent.
4. The average score of the students’ attitudes on learning through the textbook entitled “Sag Ten Sak” was at the thigh level ($\bar{x} = 3.86$).

กุ่มิหลั้ง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กล่าวถึง เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มรหมวด 9 มาตรา 63-67 สรุปได้ว่า “ให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อ แบบเรียน ตำรา หนังสือ ทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และ ผู้ใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในด้านการผลิตที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ และ เพื่อให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกๆ ที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอ ที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่าง

ต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แห่งชาติ, 2542, หน้า 37-38)

จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดที่มีชนเผ่าพื้นเมืองอยู่ หลายชนเผ่า เช่น ผู้ไทย กะเลิง ไทยลั้ ไทยซ่า ไทยญ้อ ไทยลาว ไทแสก แต่ละเผ่าก็มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ของตนเอง โดยมีการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษสู่เยาวชน รุ่นหลัง ซึ่งเผ่าไทแสกก็เป็นอีกชนเผ่าหนึ่งที่มีวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และวิถีชีวิตเป็นอัตลักษณ์ เป็นชนเผ่า พื้นเมืองที่อพยพมาจากแคว้นสิบสองปันนา แถบดินแดน ญวน เดินทางตามลำแม่น้ำโขงลงมาจนถึงบริเวณบ้านอาจ สามารถปัจจุบัน ซึ่งเป็นชัยภูมิที่เหมาะสมกับการตั้งถิ่นฐาน เพราะเป็นแหล่งที่มีความอุดมสมบูรณ์ การตั้งถิ่นฐาน ของชาวไทยแสก ขึ้นอยู่กับความเชื่อของผีบรรพบุรุษ เปรียบเหมือนเป็นผู้คุ้มครอง ปกป้องภัยอันตราย และ ปราศจากโรคภัยต่างๆ มีการสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คน

รุ่นหนึ่ง จนเกิดเป็นการสืบทอดทางวัฒนธรรม ในปัจจุบันก็ยังมีการรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม รวมทั้งภาษาพื้นเมืองของไทยแสกที่มีความเป็นเอกลักษณ์ ตลอดจนการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ซึ่งดำรงไว้ได้ แต่ยังมีเอกลักษณ์หลายอย่างที่ถูกสืบล้มหายจากชุมชน (พณีสฐา ยงพิทยา พงศ์, 2548, หน้า 1-2)

ไทยแสก มีเอกลักษณ์มากมาย แต่ถูกกลืนความสำคัญจากความสนใจของเยาวชนรุ่นหลัง เนื่องจากสมาชิกชนเผ่ายังไม่ตระหนักในสิทธิ์ของตนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมชนเผ่าของตน ตามมาตรา 46 ในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งกำหนดให้บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิ์อนุรักษ์ หรือฟื้นฟู จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ บำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน เนื่องจากโรงเรียนชุมชนอาจสามารถ เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านอาจสามารถ ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ซึ่งมีวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมทั้งดงามและที่สำคัญ คือ เป็นดินแดนที่มีภาษาถิ่น และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งปัจจุบันมีการสืบทอดวัฒนธรรมดังกล่าวจากบรรพบุรุษสู่เยาวชนรุ่นหลังน้อยมาก เนื่องจากมีปัจจัยหลายด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านสังคม รวมทั้งสื่อต่างๆ เข้ามาเผยแพร่วัฒนธรรมของสังคมเมือง และวัฒนธรรมต่างชาติ จากปัจจัยดังกล่าว การสืบทอดวัฒนธรรมชนเผ่าพื้นเมืองกำลังจะถูกกลืนหายไปจากกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่ ก่อให้เกิดการล่มสลายของวัฒนธรรมชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ชุมชนไปในที่สุด โรงเรียนชุมชนอาจสามารถตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงกำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม อีก 1 สาระ คือ สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม “ชนเผ่าไทยแสก” โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

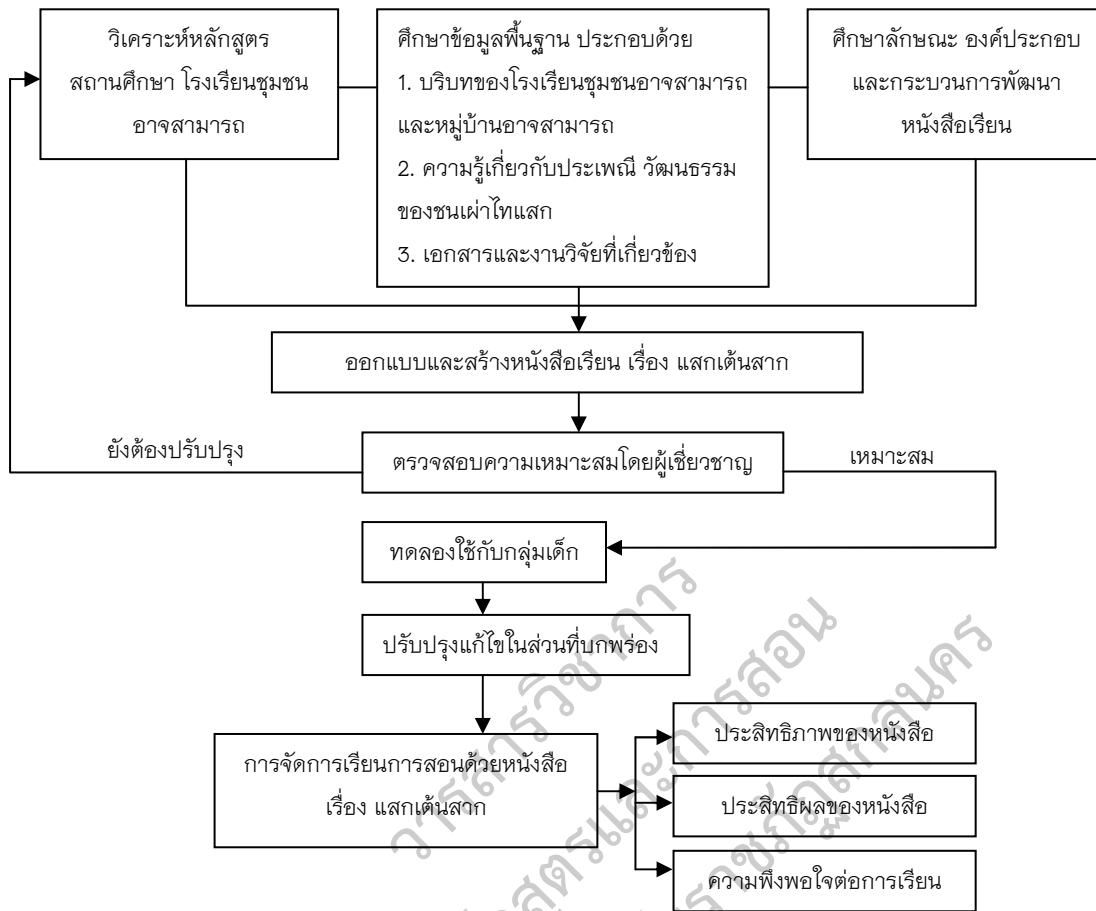
ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมที่ดงามของชนเผ่าไทยแสก จึงมีความสนใจที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ประเพณี วัฒนธรรม การละเล่นของชาวไทยแสก คือ การเต้นที่เรียกว่า แสกเต้นสาก ด้วยการเรียนรู้ผ่าน สื่อหนังสือเรียน ที่มีประสิทธิภาพ น่าดู น่าอ่าน น่าสนใจ นักเรียนสามารถอ่านได้เข้าใจง่าย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างหนังสือสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง แสกเต้นสาก เพื่อให้ นักเรียนใช้เป็นสื่อประกอบการเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและเจตคติให้รักท้องถิ่นของตนเอง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหนังสือเรียน เรื่อง แสกเต้นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
2. เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของหนังสือเรียน เรื่อง แสกเต้นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
3. เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของหนังสือเรียน เรื่อง แสกเต้นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 15 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

2.1 หนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

2.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แสกเด่น สาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1

2.3 แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือ เรื่อง แสกเด่นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น ขออนุมัติจากผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ เพื่อทดลองใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอนแก่นักเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

2. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3. นำหนังสือ เรื่อง แสกเดินสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ที่สร้างขึ้นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. ทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แสกเดินสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ซึ่งเป็นชุดเดียวกับก่อนเรียน

5. นำแบบวัดความพึงพอใจโดยใช้หนังสือเรียน เรื่อง แสกเดินสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 15 คน โดยครั้งแรกเป็นการประเมินผลก่อนเรียน (Pretest) โดยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แสกเดินสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้นักเรียนทำแล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนหลังเรียน (Posttest) ทดลองใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แสกเดินสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยทดลองสอนด้วยตนเอง ใช้เวลาสอน 16 ชั่วโมง ไม่รวมแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แสกเดินสาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฉบับเดิม ให้นักเรียนทำแล้วบันทึกผลไว้เปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียน และให้นักเรียนทำแบบวัดความพึงพอใจ แล้วบันทึกคะแนนไว้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้หนังสือเรียน เรื่อง แสกเดินสาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่
  - หาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ โดยใช้ค่า IOC
  - หาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบโดยใช้เทคนิค 27%
  - หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR_{20}
- สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
  - การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ E_1/E_2
  - ประสิทธิภาพผลของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ โดยใช้ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
  - วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหนังสือเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์

สรุปผลการวิจัย

- หนังสือเรียน เรื่อง แสกเดินสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีประสิทธิภาพ 84.76/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
- หนังสือเรียน เรื่อง แสกเดินสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 68.37 เป็นไปตามสมมติฐาน
- นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหนังสือเรียน เรื่อง แสกเดินสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การพัฒนาหนังสือเรียน เรื่อง แสกเดินสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพหนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนอาจสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประเมินครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปเล่ม ด้านการจัดภาพ ด้านการดำเนินเรื่อง ด้านเนื้อหา และด้านการใช้ภาษา ผลการประเมินคุณภาพ มีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด หนังสือเรียนเรื่อง แสกเด่นสาก เป็นหนังสือที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมที่จะนำมาจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการหนังสือที่ดีให้ทรงคุณค่าต่อผู้อ่าน ซึ่งลัดติยา อมรมานกุล (2541) ได้กล่าวถึง การผลิตหนังสือดีนั้นไม่ได้เน้นเฉพาะเนื้อหาแต่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องมียอดประกอบหลายส่วน เช่น รูปลักษณ์หนังสือ การออกแบบการใช้ภาพ การใช้ตัวอักษร เทคนิคการพิมพ์ พระราชบัญญัติการพิมพ์ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ที่สมบูรณ์พร้อม จึงจะทำให้เกิดเป็นหนังสือขึ้นมาได้ องค์ประกอบเหล่านี้ผู้ผลิตหนังสือจำเป็นต้องตระหนัก ละพยายามให้ถึงซึ่งความสมบูรณ์

2. หนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.76/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างและพัฒนาหนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เป็นอย่างดี และเป็นระบบ ได้รับการตรวจสอบจากที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เนื้อหาของหนังสือเป็นเรื่องที่ตรงกับความสนใจของเด็ก สนุกสนาน มีคุณค่าให้แง่คิดที่ดี ภาพประกอบของหนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก การใช้ภาษาที่ใช้ “ค่าง่าย” ซึ่ง จินตนา ไบกาชุย (2542, หน้า 14-15) กล่าวถึง “ค่าง่าย” ว่าเป็นคำในหนังสือเรียนแต่ระดับชั้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำคำพื้นฐานในระดับของนักเรียนมาแต่งและเรียบเรียงให้ สละสลวย ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และความสนใจของนักเรียน ทำให้ได้หนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

ศึกษา นครพนม เขต 1 มีความสมบูรณ์ นอกจากนี้การแต่งหนังสือโดยคำนึงถึงจิตวิทยาและวัยของนักเรียนทำให้เรื่องราวน่าสนใจยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทกานต์ ลิทธิราช (2547, บทคัดย่อ) ที่วิจัยเกี่ยวกับการสร้างหนังสือนิทานภาพจากวรรณกรรมคว่ำของเรื่อง “นกกระจาบ” เพื่อใช้เป็นหนังสือ อ่านประกอบในรายวิชาวรรณกรรม ล้านนา สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนวรรณกรรมล้านนา จำนวน 20 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 50 คน ผลการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนวรรณกรรมล้านนา มีความคิดเห็น ว่าหนังสือนิทานที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี มาก นักเรียนมีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับดีมาก

3. ดัชนีประสิทธิผล (The Effective Index : E.I.) ค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยค้นคว้า พัฒนาขึ้น มีค่าเท่ากับ 0.6837 หมายความว่า หลังจากเรียนด้วยหนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 68.37 ที่เป็นเช่นนี้เพราะหนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีรูปแบบที่ กะทัดรัด สวยงาม เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีรูปภาพที่สวยงาม มีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับการดำเนินชีวิตของนักเรียน การที่หนังสือมีเนื้อหา รูปเล่มที่ดึงดูดใจส่งผลให้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของนักเรียนเพิ่มขึ้นมีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมไปในทางที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ พณีสรา ยงพิทยาพงศ์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบริบทเอกลักษณ์ และศักยภาพด้านต่างๆ ของชนเผ่าไทแสก พบว่า หลังจากโครงการวิจัยเสร็จ เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชนอย่าง ชัดเจน โดยจะเห็นได้ว่าไทแสก ได้ให้ความสำคัญกับ วัฒนธรรมของตน จนสามารถจัดตั้งเป็นหมู่บ้านวัฒนธรรมไทแสกได้สำเร็จ มีการรื้อฟื้นกิจกรรมการเล่นทำรำต่างๆ ขึ้นมาใหม่ และมีการเตรียมการโครงสร้างต่างๆ ไว้รองรับ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนไทแสกต่อไป

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยหนังสือเรียน เรื่อง แสกเด่นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 อยู่ในระดับ “มาก” แสดงว่าหนังสือเรียน เรื่อง แสกต้นสาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เป็นหนังสือเรียนที่ดีและมีคุณค่า นักเรียนมีความสนใจ และชื่นชอบที่จะอ่านหนังสือดังกล่าว นักเรียนอ่านแล้วได้รับความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีนิสัยรักการอ่าน ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการสร้างและพัฒนาที่เป็นระบบ คือ ศึกษาหลักสูตร ทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมในรูปแบบและการใช้ภาษาและข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขจนได้หนังสือเรียน เรื่อง แสกต้นสาก ที่มีคุณภาพ นอกจากนั้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น เกิดแรงจูงใจในการเรียน การบอกจุดประสงค์ก่อนเรียนทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของบทเรียน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติในระดับมาก รูปเล่มสวยงาม เนื้อหาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของนักเรียน เป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งในการที่จะศึกษาเรื่องที่อ่าน เกิดการเรียนรู้ที่ดี ได้รับประโยชน์จากการอ่าน ดังที่ สุวิมล ไชยมวงศ์ (2547, หน้า 61) กล่าวว่า หนังสือนิทานจะเสริมสร้างและพัฒนาทั้งทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ปลูกฝังคุณธรรม เสริมสร้างประสบการณ์ในชีวิต นิทานนอกจากจะสนุกแล้วยังให้ความรู้ให้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่กับเด็ก

เอกสารอ้างอิง

- จันทกานต์ ลิทธิราช. (2547). *การสร้างหนังสือนิทานภาพวรรณกรรมคร่าวๆ*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จินตนา ไบกาซูยี. (2542). *เทคนิคการเขียนหนังสือเด็ก*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พนัญญา ยงพิทยาพงศ์. (2549). *การศึกษาเอกลักษณ์ชนเผ่าไทยแสกแถบลุ่มแม่น้ำโขง เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เพื่อการท่องเที่ยว*. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ลัดติยา อมรมานกุล. (2541). *เพื่อการผลิตหนังสือให้มีคุณภาพ*. *วารสารวิชาการ*, 1(7).
- สุวิมล ไชยมวงศ์. (2547). *การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก*. สกลนคร: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเดินสาก มีความรักและหวงแหนในศิลปวัฒนธรรมของตน เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เป็นอย่างยิ่ง ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนดีขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เชื่อมโยงสู่สาระการเรียนรู้อื่นได้เป็นอย่างดี เป็นการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตลอดจนซึมซับศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้อย่างดียิ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสร้างหนังสือเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ
- 1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนการสร้างหนังสือเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ด้วย เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

- 2.1 ครูควรศึกษารายละเอียด คำชี้แจงของหนังสือ เพื่อส่งเสริมการอ่านเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ
- 2.2 ครูควรเตรียมหนังสือเรียนให้เพียงพอแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนจะได้อ่านตามความสนใจ และเวลาว่างของแต่ละคน
- 2.3 ครูสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือเรียนในรายวิชาอื่นๆ เพื่อเป็นการเสริมทักษะให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติมากยิ่งขึ้น